

Poslovni broj: P-186/2023-85

Republika Hrvatska
Trgovački sud u Osijeku
Stalna služba u Slavonskom Brodu
Trg pobjede 13
35000 Slavonski Brod

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU, STALNA SLUŽBA U SLAVONSKOM BRODU, po sutkinji Danieli Martini Maoduš, u pravnoj stvari tužitelja TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, kojeg zastupa punomoćnik Mario Pavičić, odvjetnik u Našicama, protiv tuženika Addiko bank d.d. Zagreb, Slavenska avenija 6, OIB: 14036333877, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Šavorić & Partneri iz Zagreba, radi: utvrđenja ništetnosti i vraćanja novčane tražbine, nakon održane glavne i javne rasprave dana 20. ožujka 2026. u nazočnosti zamjenika punomoćnika tužitelja Dražena Ivančića, odvjetnika u Slavonskom Brodu i zamjenika punomoćnika tuženika Tomislava Džepine, odvjetnika u Slavonskom Brodu, na ročištu za donošenje, objavu i uručenje presude 30. travnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, koji glasi:

"I Utvrđuje se ništetnim odredba Ugovora o kreditu br. 41031783/2005, zaključenog između tužitelja, kao korisnika kredita i tuženika, kao banke, dana 19. prosinca 2005.g. a koja glasi: „4. Kamatna stopa: na odobreni kredit , prema odluci o visini aktivnih stopa Banke, zaračunava kamate u visini od 5,2% (pet zarez dva posto) godišnje na iznos kredita iskazan u valuti: od toga će korisnik kredita plaćati 4% (četiri posto) kamate, a Općina Koška će subvencionirati 1,2% (jedan zarez dva posto) kamate....“

II Utvrđuje se ništetnim odredba Ugovora o kreditu br. 41031783/2005, zaključenog između tužitelja TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, kao korisnika kredita i tuženika Addiko bank d.d. Zagreb, Slavenska avenija 6, OIB: 14036333877, kao davatelja kredita i kao pravnog slijednika Slavonske banke d.d. Osijek, Kapucinska 29, koji kredit je sklopljen dana 19. prosinca 2005. u članku 4. točka 3. prema kojem se rata obračunava u valuti švicarski franak i uplaćuje u protuvrijednosti kuna obračunato po srednjem tečaju Slavonske banke d.d. Osijek na dan uplate u odnosu na tečaj prema CHF.

III Nalaže se tuženiku Addiko bank d.d. Zagreb, Slavenska avenija 6, OIB: 14036333877, kao pravnom slijedniku Slavonske banke d.d. Osijek, Kapucinska 29, da tužitelju TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, zbog

ništetnosti odredbe Ugovora o kreditu br. 41031783/2005 od 19. prosinca 2005. isplati iznos s osnova pretplaćenih mjesečnih anuiteta zbog valutne klauzule u Ugovoru (koja se odnosi na promjenu tečaja prema CHF) koji ugovor je zaključen između tužitelja TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, kao korisnika kredita i tuženika Addiko bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, kao pravnog slijednika Slavonske banke d.d. Osijek, Kapucinska 29, u ukupnom iznosu od 6.571,10 EUR, zajedno s pripadajućom zateznom kamatom, računajući od dospijeća svakog pojedinog mjesečno uplaćenog iznosa do isplate, i to do 31. srpnja 2008. po stopi od 15 %, a od 1. kolovoza 2008. do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za 5 (pet) postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 (tri) postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 (tri) postotna poena, a od 30. prosinca 2023. po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za 3 (tri) postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja kamata teče na iznose kako slijedi:

- 0,92 eura od 6.11.2008. pa do isplate
- 0,93 eura od 6.11.2008. pa do isplate
- 6,02 eura od 26.2.2009. pa do isplate
- 5,52 eura od 28.2.2009. pa do isplate
- 2,70 eura od 31.3.2009. pa do isplate
- 1,19 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 1,13 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 1,14 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 1,08 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 1,09 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 0,80 eura od 3.11.2009. pa do isplate
- 0,76 eura od 3.11.2009. pa do isplate
- 0,76 eura od 3.11.2009. pa do isplate
- 1,83 eura od 1.12.2009. pa do isplate
- 2,74 eura od 1.1.2010. pa do isplate
- 5,20 eura od 25.3.2010. pa do isplate
- 4,59 eura od 25.3.2010. pa do isplate
- 4,44 eura od 14.4.2010. pa do isplate
- 10,90 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 10,98 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 10,35 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 10,40 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 10,11 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 9,51 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 12,74 eura od 25.2.2011. pa do isplate
- 11,96 eura od 25.2.2011. pa do isplate

- 11,97 eura od 25.2.2011. pa do isplate
- 11,58 eura od 25.2.2011. pa do isplate
- 8,90 eura od 9.4.2011. pa do isplate
- 9,51 eura od 9.4.2011. pa do isplate
- 18,71 eura od 23.8.2011. pa do isplate
- 18,62 eura od 23.8.2011. pa do isplate
- 17,33 eura od 23.8.2011. pa do isplate
- 17,19 eura od 23.8.2011. pa do isplate
- 11,63 eura od 20.10.2011. pa do isplate
- 10,77 eura od 20.10.2011. pa do isplate
- 12,60 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 11,61 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 11,40 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 10,77 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 9,51 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 9,58 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 8,69 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 8,20 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 7,36 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 7,00 eura od 2.8.2012. pa do isplate
- 6,21 eura od 19.10.2012. pa do isplate
- 5,46 eura od 19.10.2012. pa do isplate
- 5,17 eura od 3.11.2012. pa do isplate
- 4,03 eura od 23.1.2013. pa do isplate
- 3,65 eura od 23.1.2013. pa do isplate
- 3,25 eura od 16.3.2013. pa do isplate
- 2,45 eura od 16.3.2013. pa do isplate
- 2,32 eura od 1.4.2013. pa do isplate
- 1,52 eura od 15.5.2013. pa do isplate
- 1,02 eura od 19.6.2013. pa do isplate
- 0,49 eura od 10.7.2013. pa do isplate
- 1,64 eura od 6.11.2008. pa do isplate
- 2,40 eura od 30.12.2008. pa do isplate
- 5,57 eura od 30.12.2008. pa do isplate
- 0,51 eura od 28.2.2009. pa do isplate
- 30,09 eura od 28.2.2009. pa do isplate
- 9,06 eura od 28.2.2009. pa do isplate
- 8,41 eura od 31.3.2009. pa do isplate
- 1,30 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 6,71 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 6,71 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 6,71 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 2,97 eura od 11.8.2009. pa do isplate
- 3,61 eura od 18.8.2009. pa do isplate
- 5,00 eura od 3.11.2009. pa do isplate
- 3,51 eura od 3.11.2009. pa do isplate
- 3,78 eura od 1.12.2009. pa do isplate
- 12,64 eura od 1.12.2009. pa do isplate
- 12,64 eura od 1.12.2009. pa do isplate
- 12,64 eura od 1.12.2009. pa do isplate

- 12,64 eura od 1.12.2009. pa do isplate
- 0,55 eura od 1.1.2010. pa do isplate
- 20,39 eura od 25.3.2010. pa do isplate
- 6,73 eura od 14.4.2010. pa do isplate
- 7,04 eura od 16.4.2010. pa do isplate
- 34,19 eura od 16.4.2010. pa do isplate
- 27,30 eura od 16.4.2010. pa do isplate
- 17,13 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 85,04 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 67,48 eura od 22.10.2010. pa do isplate
- 15,00 eura od 30.10.2010. pa do isplate
- 72,61 eura od 30.10.2010. pa do isplate
- 72,61 eura od 30.10.2010. pa do isplate
- 72,61 eura od 30.10.2010. pa do isplate
- 72,61 eura od 30.10.2010. pa do isplate
- 70,91 eura od 30.10.2010. pa do isplate
- 2,67 eura od 25.2.2011. pa do isplate
- 55,10 eura od 25.2.2011. pa do isplate
- 61,61 eura od 26.2.2011. pa do isplate
- 119,59 eura od 26.2.2011. pa do isplate
- 82,72 eura od 26.2.2011. pa do isplate
- 30,82 eura od 9.4.2011. pa do isplate
- 65,95 eura od 9.4.2011. pa do isplate
- 35,93 eura od 30.4.2011. pa do isplate
- 0,87 eura od 30.4.2011. pa do isplate
- 197,16 eura od 23.8.2011. pa do isplate
- 8,42 eura od 20.10.2011. pa do isplate
- 59,46 eura od 20.10.2011. pa do isplate
- 106,11 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 176,64 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 123,58 eura od 24.5.2012. pa do isplate
- 51,90 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 172,77 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 172,77 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 172,77 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 172,77 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 131,55 eura od 4.7.2012. pa do isplate
- 40,90 eura od 5.7.2012. pa do isplate
- 171,42 eura od 5.7.2012. pa do isplate
- 172,29 eura od 2.8.2012. pa do isplate
- 166,53 eura od 19.10.2012. pa do isplate
- 166,48 eura od 19.10.2012. pa do isplate
- 0,05 eura od 26.10.2012. pa do isplate

- 169,68 eura od 3.1.2013. pa do isplate
 - 28,56 eura od 23.1.2013. pa do isplate
 - 5,65 eura od 25.1.2013. pa do isplate
 - 124,10 eura od 16.3.2013. pa do isplate
 - 148,58 eura od 16.3.2013. pa do isplate
 - 11,30 eura od 20.3.2013. pa do isplate
 - 165,51 eura od 20.3.2013. pa do isplate
 - 165,51 eura od 30.3.2013. pa do isplate
 - 0,94 eura od 1.4.2013. pa do isplate
 - 152,95 eura od 15.5.2013. pa do isplate
 - 9,64 eura od 16.5.2013. pa do isplate
 - 27,91 eura od 19.6.2013. pa do isplate
 - 18,97 eura od 10.7.2013. pa do isplate
 - 85,64 eura od 18.7.2013. pa do isplate
 - 8,65 eura od 26.7.2013. pa do isplate
 - 149,44 eura od 26.7.2013. pa do isplate
 - 42,72 eura od 26.7.2013. pa do isplate
 - 32,94 eura od 14.8.2013. pa do isplate
 - 74,65 eura od 23.8.2013. pa do isplate
 - 3,42 eura od 12.9.2013. pa do isplate
- sve u roku od 15 dana.

IV Nalaže se tuženiku Addiko bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, da tužitelju TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, naknadi troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 1.900,00 eura zajedno s kamatom, koja se određuje s uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinanciranim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 (tri) postotna poena počev od dana donošenja prvostupanjske presude 30. travnja 2026., pa do isplate, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a sve u roku od 15 dana.

V Tužitelj TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, se odbija sa zahtjevom da mu tuženik Addiko bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, naknadi troškove ovog postupka u iznosu od 1.608,03 eura zajedno sa zakonskim kamatama koje teku od presuđenja pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za 3 (tri) postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

VI Tuženik Addiko bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, se odbija sa zahtjevom za naknadom troškova postupka za iznos od 6.000,00 eura.

Obrazloženje

1. Tužitelj TOPOPLAN d.o.o., Topoline, Kolodvorska 6, OIB: 29935328581, u daljnjem tekstu: tužitelj, je dana 13. lipnja 2023. uložio tužbu protiv tuženika Addiko

bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, u daljnjem tekstu: tuženik, u kojoj navodi da je sa pravnim prednikom tuženika Slavonskom bankom d.d. Osijek dana 19. prosinca 2005. sklopio Ugovor o dugoročnom kreditu iz Programa razvoja i obnove poljoprivrede na području Općine Koške uz valutnu klauzulu, br. Ugovora 41031783/2005 koji Ugovor je ovjeren kod javnog bilježnika Zlatka Šimašek 20. prosinca 2005.

2. Tužitelj tužbom podnesenom 13. lipnja 2023. traži utvrditi ništetnost odredbe ugovora kako je opisano u toč. I izreke presude smatrajući da je tuženik obračunavao otplatne rate prema promjenjivoj kamatnoj stopi banke.

3. Tužitelj je podnio još jednu tužbu u kojoj traži utvrđenje kao pod toč. II izreke presude, da je ništetna odredba čl. 4. toč. 4. navedenog Ugovora o kreditu uz valutnu klauzulu, u dijelu odredbe koji glasi: „u kunsjoj protuvrijednosti ugovorene valute, primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan plaćanja". U obje tužbe tužitelj postavlja zahtjev da mu tuženik isplati novčanu tražbinu u iznosu čiju će visinu zajedno s zakonskim zateznim kamatama tekućim od dospijeca svakog pojedinog iznosa isplaćenog obroka (rate kredita), koji se novčani iznos zbog ništetnosti ugovorne odredbe kojom se veže glavnica kredita uz valutu CHF ima vratiti tužitelju, odrediti nakon što tuženik dostavi sve potrebne podatke za određivanje novčane tražbine (glavnice i tijeka kamata) koja je predmetom ovog spora, odnosno nakon što se provede financijsko vještačenje kao i naknadu troškova parničnog postupka.

4. Nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja tužitelj je podneskom od 2. ožujka 2025. uredio tužbeni zahtjev na način da se utvrdi da je ništetna odredba iz čl. 4. st. 4. Ugovora o kreditu uz valutnu klauzulu u dijelu odredbe, kako je to opisano u toč. II izreke, te traži naložiti tuženiku platiti tužitelju po osnovi razlike u tečaju određeni iznos od sa zateznim kamatama od plaćanja pojedinačnih iznosa do isplate, kao i naknaditi troškove postupka, a nije povukao tužbeni zahtjev kao pod toč. I izreke presude.

5. U obje tužbe, a i tijekom postupka, tužitelj u bitnome navodi da je postupajući protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i osnovnim načelima obveznog prava, a naročito savjesnosti i poštenja, u predmetnom tipiziranom ugovoru nametnuo tužitelju ugovaranje nepoštenih odredbi kojom je tužitelj kao inferiorna strana stavljen u nepošten položaj, da prilikom zaključenja ugovora tuženik tužitelj nije pružio dovoljno informacija i obavijesti o rizicima vezanim uz zaključenje ugovora o kreditu ugovaranjem valutne klauzule prema CHF, kao i ekonomskim posljedicama vezanim uz ugovaranje takve valutne klauzule, a smatra da je tužitelj samoinicijativno mijenjao kamatnu stopu. Zbog ugovaranja ništetnih odredbi u Ugovoru, tuženik je tužitelju do konačne otplate naplatio iznose za koje ne postoji valjana pravna osnova, a točan iznos spomenute preplate tužitelj nije u mogućnosti odrediti u tužbama jer mu tuženik odbija dostaviti dokumentaciju vezanu uz Ugovor i to: početni otplatni plan, pregled uplata po kreditu (specifikaciju uplate), obročni otplatni plan od početka do kraja otplate sa naznačenim promjenama kamatne stope, u slučaju postojanja dodatka Ugovora i sve dodatke koje se odnose na taj Ugovor (o eventualnim moratorijima na otplatu i dr.) pa predlaže da ga sud rješenjem obaveže na dostavu predmetne dokumentacije, a potom udovolji tužbenom zahtjevu.

6. U odgovoru na tužbu, tuženik se očitovao da je tužitelj propustio odrediti vrijednost predmeta spora prilikom postavljanja tužbenog zahtjeva iznosom koji odgovara vrijednosti predmeta spora pa predlaže da sud rješenjem naznači vrijednost predmeta spora i da u cijelosti osporava osnovu tužbe. Naveo je da tužbeni zahtjev nije osnovan jer se ne radi o potrošačkom ugovoru, da se prema stavu suda Europske unije izraženom u presudi u predmetu C-630/2017 Anica Milivojević protiv Raiffeisenbank d.d. od 14. veljače 2019. navodi "samo su ugovori koji su sklopljeni izvan svake profesionalne djelatnosti ili svrhe i neovisno o njoj s jedinim ciljem zadovoljavanja vlastitih pojedinačnih privatnih potrošačkih potreba, obuhvaćenih posebnim uređenjem predviđenih navedenom uredbom u provedbi zaštite potrošača kao stranke koja se smatra slabijom, dok takva zaštita nije opravdana u slučaju Ugovora kojeg je cilj profesionalna djelatnost." Očitovao se da iz Ugovora o kreditu vidljivo da je tužitelj koristio kredit za kupovinu poljoprivredne mehanizacije pa se radi o ugovoru koji se sklopio u vezi svoje profesionalne djelatnosti, a ne o potrošačkom ugovoru. Navodi da su postupci za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u kojima su donesene presude na koje se poziva tužitelj u pogledu osnovanosti zahtjeva pokrenuti na temelju odredbi propisa iz područja zaštite potrošača te presude odnose na potrošačke kredite pa se tužitelj ne može pozvati na utvrđenja iz citiranih presuda jer predmetni kredit nije potrošački kredit. Nastavno tome, osporava potrošačka svojstva ugovora o kreditu koji je predmetom spora, a tužitelju osporava svojstvo potrošača. Navodi i da se tužitelj neosnovano poziva na primjenu presude Visokog trgovačkog suda poslovni broj: PŽ-7129/13 i poslovni broj: PŽ-6632/17 te presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Revt-249/14, prvenstveno iz razloga što predmetni ugovor nije potrošački kredit, ali i stoga što se kolektivnom zaštitom osigurava preventivna zaštita, kontrola nepoštenih ugovornih odredaba u odnosu na prosječnog potrošača, ali se njome ne mogu zamijeniti učinci koji se ostvaruju individualnom pravnom zaštitom. S obzirom da se u pojedinačnim parnicama uređuju pravni učinci pojedinačnog potrošačkog ugovora u odnosu na konkretnog potrošača pa se u individualnom sporu, kao ovaj, tek treba utvrditi primjenjuje li se i u kojoj mjeri načelo zaštite apstraktnog potrošača. Navodi da u konkretnom predmetu sud nije vezan utvrđenjem iz kolektivnog postupka odnosno pravno utvrđenje iz tog postupka ne odnose se na odredbe Ugovora o kreditu sklopljene sa Slavonskom bankom d.d., a to proizlazi iz odluke Županijskog suda u Bjelovaru. Očitovao se da bi se odredba Ugovora o kreditu, a kojom je ugovorena valutna klauzula u švicarskom franku utvrdila nepoštenom i posljedično ništetnom potrebno je utvrditi jesu li ispunjene pretpostavke za nepoštenost određene Zakonom o zaštiti potrošača u koji je transponirana odredba Direktive vijeća 93/13/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima te osim utvrđenja je li se o ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo potrebno je kumulativno utvrditi uzrokuje li ugovorna odredba, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Navodi da sama činjenica da je tuženik napisao Ugovor o kreditu i dao ga na potpis tužitelju ne znači da bi bilo riječ u unaprijed standardnom ugovoru, da su u konkretnom slučaju prije sklapanja ugovora stranke pregovarale i postigle suglasnost volja o sadržaju ugovornih odredbi i to: namjeni kredita, visini iznosa, valuti uz koju je kredit vezan, roku i načinu otplate, dospijeću otplate i počeku s otplatom, vrsti i visini kamatne stope te instrumentima osiguranja plaćanja, pa ugovor o kreditu nije unaprijed formuliran ugovor. Naveo je da je tužitelj u odnosu na svaku ugovornu odredbu imao stvarnu mogućnost utjecati na njen sadržaj i pregovarati o istoj, da je imao obvezu pažljivo pročitati svaku ugovornu odredbu i tražiti pojašnjenje i tek tada donijeti odluku o prihvatljivosti iste.

Očitovao se da osim samim potpisivanjem i prilikom solemizacije ugovora, javni bilježnik je potvrdio da sporna ugovorna odredba predstavlja pravu volju tužitelja, te je prilikom solemizacije naveo kako je sudionicima ovog posla ispravu pročitao i upozorio ih da ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta. Istakao je da ne postoji neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka, da banka preuzima kreditni rizik koji se očituje u riziku gubitka do kojeg dolazi uslijed neispunjenja dužnikove obveze prema banci te da je tužitelj u svakom trenutku imao mogućnost napraviti konverziju u neku drugu valutu, pa tako i u trenutku rasta tečaja, zakonsku mogućnost prijevremeno, djelomično ili u cijelosti otplatiti kredit ili se poslužiti pravnim institutom pravične izmjene ugovora o kreditu zbog promijenjenih okolnosti te da ništetnost ne proizlazi niti iz nekih drugih osnova, da porast tečaja CHF nakon sklapanja Ugovora o kreditu ne može biti od utjecaja na nepoštenost ugovorne odredbe jer je za ocjenu savjesnosti mjerodavan trenutak sklapanja ugovora, da je javno objavljivao relevantne informacije o valutnoj klauzuli CHF, da su guverneri Hrvatske narodne banke u više navrata upozoravali javnost o rizicima vezno uz kredite u CHF te da su u kolektivnom postupku utvrđivane samo činjenice relevantne za kolektivni interes i da se ne može automatizmom zaključiti o nepoštenosti svake ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF. Navodi da bi utvrđenje ništetnosti odredbe o načinu promjene kamatne stope i valutnoj klauzuli na način kako to traži tužitelj dovelo do posljedice kao da je među ugovornim stranama ugovorena fiksna kamatna stopa, a da se Ugovor o kreditu ispunjava kao ugovor o kreditu u kunama, primjenjujući na njega kamatnu stopu koji vrijedi za ugovor u švicarskim francima. Navodi da bi prihvaćanje financijskog vještačenja i usvajanje tužbenog zahtjeva kako predlaže tužitelj, značilo zanemarivanje činjenice, da je sukladno tržišnim uvjetima koji su vrijedili u vrijeme sklapanja ugovora, kamatna stopa na kredite koji su odobravani u kunama bili znatno viša od one koja je vrijedila za kredit odobren u valutnoj klauzuli CHF što bi dovelo tužitelja u pravnu i činjeničnu poziciju da za njega vrijedi Ugovor o kreditu u HRK i najniža kamatna stopa koja je u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu vrijedila na tržištu, a odnosila se na ugovor o CHF. Smatra da bi, ali samo u situaciji kada bi sud našao da su predmetne ugovorne odredbe ništetne, što tuženik osporava, tužitelj trebao primijeniti kamatnu stopu koja je vrijedila za kamatnu stopu u HRK pa u tom smislu predlaže i provođenje financijskog vještačenja primjenom kamatne stope koja je vrijedila za ugovor o kreditu u HRK na dan sklapanja predmetnog ugovora, a koja je iznosila 7,87% te da se prilikom vještačenja uzme u obzir i manjak koji je nastao kao posljedica tečaja od onog važećeg na dan isplate kredita i kamatne stope niže od početno ugovorene. Očitovao se i da napominje, da premda se u konkretnom slučaju ne radi o Ugovoru o kreditu za koji bi tužitelj sklopio aneks za ugovor o kreditu sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, da je navedenu činjenicu vrednovao i imao u cilju i sam zakonodavac prilikom donošenja tog zakona, a prema kojem, u slučaju da korisnik kredita prihvati konverziju ugovora o kreditu, kamatna stopa izračunava se tako da se umjesto ugovorene početne kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primjeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na dan sklapanja ugovora o kreditu.. Istakao je prigovor zastare potraživanja tužitelja na isplatu utuženog iznosa po osnovi sporne ništetnosti, a s obzirom da ništetnost nastaje ex tunc odnosno o trenutka sklapanja ugovora pa bi se u tom slučaju radilo o stjecanju bez osnove i primjenjivao zastarni rok od pet godina. Očitovao se i da kolektivnim podnošenjem tužbe nije mogla biti prekinuta zastara za

povrat pojedinih pretplaćenih iznosa budući da je takvo tumačenje suprotno odredbi čl. 241. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22; dalje: ZOO). U slučaju da bi sud našao osnovanim tužbeni zahtjev ističe kako je prilikom sklapanja ugovora o kreditu postupao savjesno i u dobroj vjeri zbog čega tužitelj nema pravo na zatezne kamate prije podnošenja tužbe sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

7. Tuženik je predložio da se sasluša bivši zaposlenik tuženika Dragan Kumrić na okolnost obavijesti koju je dao tužitelju prilikom pregovara radi sklapanja ugovora o kreditu (dokazni prijedlog u tužbi na 9 str.) i javni bilježnik Zlatko Šimašek iz Našica, umjesto da se saslušava Ivanka Krhlanko Cvetko čiju je i ovjerenu izjavu dostavio na okolnost činjenice da je pravni prednik tuženika educirao zaposlenike tuženika o načinu ugovaranja kredita u valuti švicarski franak te dao upute o prodaji navedenih proizvoda. Smatra da kod vještačenja treba uzeti u obzir da vještak treba prikazati takozvane negativne razlike, a ako bi sud po prijedlogu tužitelja odredio provođenje vještačenja, smatra da se treba primijeniti kamatna stopa koja je u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu vrijedila za kunske kredite. Smatra da je bitno što je švicarski franak u razdoblju od ožujka 1996. do ožujka 2006. porastao samo 1,1 %. Smatra da se tuženiku nije mogla nametnuti nemoguća činidba da predvidi kretanje tečaja švicarskog franka kroz cijelo vrijeme trajanja ugovora te da ne može banka samo snositi tečajni rizik, navodi kao tuženik nije nepošten.

8. Tuženik tvrdi da je u trenutku sklapanja ugovora tuženik postupao savjesno i pružio sve informacije tužitelju kojima je u tom trenutku raspolagao vezano za tečaj švicarskog franka (navedeno u toč. 43. odgovora na tužbu, str. 10 odgovora na tužbu). Smatra da je bitno što su guverneri HNB-a u više navrata u svojim javnim istupima upozoravali javnost pa i tužitelja o rizicima vezanim za ugovaranje kredita s valutnom klauzulom u švicarskim francima, ali da nitko nije mogao predvidjeti kretanje tečaja te valute u budućnosti te se poziva na bilten HNB-a iz kolovoza 2006. i na stručni članak iz travnja 2013., dokument tuženika: "Tendencije švicarskog franka u nepovoljnom globalnom okruženju od 2. studenog 2011." Navodi da je tuženik u lipnju 2010. klijentima omogućio da reprogramiraju svoje kredite, ukinuo naknadu za promjenu valute kredita, predvidio mogućnost odgode plaćanja obveze, početkom 2011. je tuženik donio metodologiju promjene kamatnih stopa u kreditnom i depozitnom poslovanju s fizičkim osobama. (Međutim ugovor je sklopljen dana 19. prosinca 2005.) Smatra da je odredba o kamatnoj stopi jasna, lako uočljiva i lako razumljiva. Tuženik smatra da kod utvrđivanja eventualne pretplate treba uzeti u obzir i iznos subvencije.

9. Tužitelj je u daljnjem tijeku postupka ostao kod iznesenih navoda. Naveo je da ciljevi Direktive vijeća Europske zajednice 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima nisu implementirani isključivo u Zakon zaštiti potrošača već i odredbi čl. 295. i čl. 296. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23, dalje: ZOO) zaštite jednakosti prava šireg kruga sudionika obveznih odnosa. Navodi da se radi o tipiziranom ugovoru koji sadrži skup ugovornih klauzula određenih kao model za sklapanje svih budućih ugovora, odnosno kojima je isključena mogućnost pregovaranja o drugim odredbama, da se o odredbi ugovora o vezivanju glavnice uz valutu CHF nije pojedinačno pregovaralo i tužitelj nije imao mogućnost utjecaja na takav sadržaj ugovora, što je rezultiralo dovođenjem tužitelja

u neravnopravan položaj, a što je protivno načelu savjestnosti i poštenja i ravnopravnosti sudionika u ugovornim odnosima te zabrane zlouporabe prava. Navodi da, ako se na tuženika ne može automatski primijeniti kolektivna presuda, tada će u konkretnom slučaju zastara tužiteljeve tražbine sukladno pravnom shvaćanju Sjednice građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020. i stavu suda EU od 22. travnja 2021. započeti teći tek pravomoćnošću presude donesene u predmetnom slučaju.

10. Jer su stranke ugovorile u čl. 26. Ugovora nadležnost suda prema mjestu ispunjenja obveze i definirale da je to mjesto Našice, mjesno je nadležan Trgovački sud u Osijeku iz kojeg razloga po prigovoru tuženika se ovaj sud nije oglasio mjesno nenadležnim.

11. Sud je na pripremnom ročištu u predmetu poslovni broj: P-186/2023, prije nego što je na taj predmet spojen predmet poslovni broj: P-358/2024 (spajanje je izvršeno tek rješenjem od 4. prosinca 2024.) po prigovoru tuženika odredio V.P.S. s iznosom od 13.270,00 eura te odredio da se postupak neće voditi po pravilima spora male vrijednosti i da taj VPS vrijedi do mijenjanja tužbenog zahtjeva nakon provedenog vještačenja kada će tužitelj moći manifestacijski zahtjev zamijeniti sa zahtjevom za isplatu za određeni iznos.

12. Tužitelj je podnio tužbu protiv tuženika u odnosu na isti ugovor o kreditu pred ovim sudom koja je zaprimljena pod poslovnim brojem: P-358/2024, dakle nakon tužbe zaprimljene u predmetu poslovni broj: P-186/2023 u kojem predmetu postavlja tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnosti odredbe o primjeni valutne klauzule na isplatu rata koje se obračunavaju u valuti švicarski franak, a isplaćuju u protuvrijednosti kuna obračunatim po srednjem tečaju Slavonske banke d.d. Osijek na dan uplate, te postavlja zahtjev za isplatom razlike povećanja mjesečnih anuiteta zbog navodno ništetne odredbe primjene valutne klauzule na obračun isplatnih rata.

13. U dokaznom postupku pročitani su i ispitani slijedeći dokumenti: Ugovor o dugoročnom kreditu iz Programa razvoja i obnove poljoprivrede na području Općine Koške uz valutnu klauzulu, br. Ugovora 41031783/2005 koji Ugovor je ovjeren kod javnog bilježnika Zlatka Šimašek 20. prosinca 2005., Sporazum i izjavu tužitelja o obvezi na temelju mjenice od 19. prosinca 2005. s izlaznim računom 20051415 za traktor na iznos od 318.497,99 kn, dokumentacija Hypo Alpe Adria tendencije švicarskog franka u nepovoljnom globalnom okruženju, pregled kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule str. 83. do 86. spisa bez oznake datuma, dopis Hypo Alpe Adria bez oznake datuma s naslovom Mjere za ublažavanje položaja korisnika stambenih kredita, analiza rizika koju nose krediti uz valutnu klauzulu s promjenjivom kamatnom stopom iz biltena o bankama str. 105. do 109. spisa, izvod iz biltena Hrvatske narodne banke br. 106 prosinac 2013. koji se odnosi na pregled kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite odobrene u eurima, odgovor Hrvatske narodne banke vještaku Ljerki Živković od 27. ožujka 2017. s prilogom pregledom kamatnih stopa banaka str. 128. do 132. fizičkog spisa.

14. U dokaznom postupku saslušan je zakonski zastupnik tužitelja Hrvoje Prančević te kao svjedok saslušan je Stjepan Prančević koji je bio zakonski zastupnik tužitelja u vrijeme sklapanja Ugovora. Sud je pokušao provesti i dokaz saslušanjem

Dragana Kumrića koji je navodno bio zaposlenik tuženika u vrijeme sklapanja Ugovora kojeg je tuženik predložio na okolnost sklapanja Ugovora te je na ročištu dana 23. listopada 2025. saslušana osoba imena i prezimena Dragan Kumrić, OIB: 62426688569, koji je izjavio da nikad nije radio kod tuženika, odnosno njegovog pravnog slijednika, te naveo da je radio kod drugih poslodavaca, a nije se bavio niti bankarstvom, te je izvršen uvid u potvrdu MUP-a za osobu istog imena i prezimena koji je rođen u Nizi, sa prebivalištem: Put Pliše 33, a za kojeg je evidentirano ranije prebivalište u Koški koje je objavljeno, a na tom prebivalištu je evidentirano da je bio od 18. studenog 1983. do 9. studenog 2015. kada je objavljen (str. 460. fizičkog spisa), sud je pokušao provesti knjigovodstveno financijsko vještačenje po vještaku Andriji Ilakovac, konačno je provedeno financijsko-knjigovodstveno vještačenje po vještaku Mirni Tot-Nužda, tuženik je konačno odustao od prijedlog da se sasluša druga osoba imena Dragan Kumrić.

15. Sud je odbio prijedlog da se saslušava javni bilježnik jer takav dokaz nije potrebno provoditi sukladno stavu Ustavnog suda Republike Hrvatske iz predmeta U-III-3891/22 od 30. ožujka 2022.

16. Iz saslušanja svjedoka Stjepana Prančevića proizlazi da je bio raniji zakonski zastupnik tužitelja u vrijeme sklapanja ugovora, da je potpisao ugovor u ime tužitelja, a osim njega ugovor su potpisali i založni dužnici, njego otac i supruga. Sjeća se da je u banci razgovarao s osobom imena Drago Kumrić, koji je radio u Našicama u banci kod tuženika, koji mu nije objašnjavao uvjete ugovora nego mu je samo bilo rečeno da je on osoba koja je ovlaštena njoj se obratiti ako bude bilo problema s isplatom kredita, a prije sklapanja ugovora isti je kontaktirao s Draganom Kumrićem jer mu je dostavljao dokumentaciju vezano za založno pravo na nekretninama, tvrdi mu kod javnog bilježnika nitko nije objasnio ugovor, a ugovor je potpisan kod javnog bilježnika. U to vrijeme 5-6 poljoprivrednika su dobili takav kredit pod istim uvjetima, u banci nije vidio tekst ugovora prije nego što ga je išao potpisati kod javnog bilježnika niti mu je takav ugovor bio objašnjen u Općini. Kod drugih banaka se nije raspitivao o uvjetima njihovih ugovora jer je taj kredit išao preko Općine i nisu mogli dizati kredit preko druge banke, a tuženik tužitelju nije ponudi sklapanje ugovora vezano za valutu EUR, tvrdi da nije dobio subvenciju Općine za otplatu kredita. Cijeli iznos kredita je plaćen preko računa. Tužitelj se bavi proizvodnjom.

17. Zakonski zastupnik tužitelja Hrvoje Prančević, sin Stjepana Prančevića, prilikom saslušanja je izjavio da nema saznanja o sklapanju ugovora, jer je direktor tek posljednjih pet godina, opunomoćio je svog oca za pribavljanje papira od banke vezano za taj ugovor, zbog ovog spora.

18. Sud u cijelosti poklapanja vjeru iskazu svjedoka Stjepana Prančevića jer je isti logičan i nije u protivnosti s drugim izvedenim dokazima, a kako u postupku nije saslušan Dragan Kumrić, čije saslušanje je predložio tuženik, a kasnije je odustao od tog prijedloga, sud nema razloga ne povjerovati iskazu tog svjedoka, osobito jer se radi o tipskom ugovoru koji nije bio sastavljen posebno za tužitelja, jer je u to vrijeme nekoliko poljoprivrednika dobilo kredit po istim uvjetima, kako proizlazi iz saslušanja svjedoka.

19. Po tekstu ugovora proizlazi da se radi o namjenskom djelomično subvencioniranom kreditu od Općine Koška koja po tom ugovoru treba subvencionirati dio otplate kamata za kupnju traktora.

20. Vještak je međutim kod vještačenja uzela u obzir otplatni plan koji sadržava samo obvezu tužitelja za plaćanje kamata pa nije bilo potrebno utvrđivati koliko je kamata plaćala Općina jer tužitelj može tražiti samo ono što je sam platio.

21. Tuženik ne osporava da je pravni slijednik banke s kojom je tužitelj sklopio ugovor.

22. Tijekom prvostupanjskog postupka utvrđeno:

- da su pravni prednik tuženika i tužitelj pravna osoba trgovačko društvo 19. prosinca 2005. sklopili Ugovor o uz valutnu klauzulu, broj 41031783/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založenog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišne knjige, čiji je sadržaj javnobilježnički potvrđen 20. prosinca 2005.,
- da je sporna ništetnost dijela odredbi Ugovora o kreditu te posljedično pravo na isplatu razlike u visini preplaćenih anuiteta zbog promjene tečaja CHF za HRK,
- da je riječ o dugoročnom kreditu uz valutnu klauzulu u iznosu od 318.498,00 kn, da je iznos kredita utvrđen u deviznoj protuvrijednosti, a da se obveze plaćaju u protuvrijednosti ugovorene valute na dan uplate na rok korištenja 90 dana od dana potpisa Ugovora, s rokom otplate 7,5 godina, u što je uključen početak od jedne godine, u 78 jednakih mjesečnih rata, s time da se utvrđena rata obračunava u valuti i uplaćuje u protuvrijednosti kuna obračunatim po srednjem tečaju Slavonske banke d.d., Osijek, na dan uplate, a sve isplate iz kredita i obveze vraćanja obračunavaju se primjenom valutne klauzule (čl. 4),
- da je na temelju iskaza ranijeg zakonskog zastupnika tužitelja, kojem je prvostupanjski sud priklonio vjeru u cijelosti, utvrđeno da je isti novčanim sredstvima dobivenog kredita kupio traktor, da je unaprijed pripremljeni tekst ugovora od strane banke potpisao bez mogućnosti pitanja o promjeni uvjeta, da mu nitko tada nije govorio o kretanju i stabilnosti tečaja CHF, da ga nitko nije informirao o sadržaju te ekonomskim i pravnim posljedicama ugovornih odredbi, da nije mogao pregovarati o niti jednoj ugovornoj odredbi niti ih izmijeniti, te mu nije dana usporedba kredita vezanog uz neku drugu stranu valutu,
- da je temeljem provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja vještaka Mirne Tot Nužda, kojem je prvostupanjski sud također priklonio vjeru, utvrđeno da je tužitelj platio veći iznos jer je primijenjena odredba o obračunu rata prema ugovorenoj valutnoj klauzuli.

23. Na temelju činjeničnih utvrđenja ovaj i sud zaključuje da tužitelj ne predstavlja potrošača pa nema primjene sudske prakse u pogledu kolektivne zaštite potrošača niti je moguće primijeniti pravnu zaštitu temeljem odredbi Zakona o zaštiti potrošača na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („Narodne novine“ broj: 96/03., dalje: ZPP) uz poziv na odredbe čl. 502.a st. 1. i 502. c ZPP-a potrošača u skladu sa odredbom čl. 3. ZPP-a čini svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, a tih uvjeta u konkretnom slučaju nema.

24. Proizlazi da je tužitelju kao trgovačkom društvu predmetni kredit odobren upravo u svrhu obavljanja djelatnosti kojom se bavio kao poduzetnik.

25. Stranke nisu provele konverziju ugovora sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj: 102/2015; u nastavku: ZID ZPK/15). Naime, mogućost provođenja konverzije se odnosila isključivo na potrošačko kreditiranje fizičkih osoba u svojstvu potrošača.

26. Materijalno pravna osnova zaštite u predmetu poput ovoga, proizlazi iz mjerodavnih odredaba ZOO-a koji je čl. 295. uredio pojam i obvezatnost djelovanja općih uvjeta ugovora, da bi potom čl. 296. propisao ništetnost odredbi općih uvjeta ugovora u slučaju u kojemu one, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzroče očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana na štetu suugovaratelja sastavljača ili alternativno ako ugrožavaju postizanje svrhe sklopljenog ugovora, čak i ako je opće uvjete koji ih sadrže odobrilo nadležno tijelo.

27. Spomenutim odredbama čl. 295. i 296. ZOO-a su izmijenjene i dopunjene odredbe ranijih čl. 142. do 144. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 112/99. i 88/01) i to upravo radi usklađivanja sa Direktivom 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima uzevši u obzir da svi nepošteni ugovori nisu potrošački ugovori te po uzoru na njemački Građanski zakonik (BGB).

28. U tom smislu je u obrazloženju konačnog prijedloga ZOO-a za odredbe čl. 295. i 296. navedeno:

"...Buduću da je obveza Republike Hrvatske u pogledu implementacije direktive 93/13/EEZ ispunjena donošenjem Zakona o zaštiti potrošača, nije bilo potrebno tekst te direktive u potpunosti preuzeti u ZOO."

Međutim, promjene izvršene u člancima 6 poslovni broj: GŽ-1353/2025-3.

"Čl. 295. i 296. ZOO-a temelje se na stajalištu da je zaštitu koja se u ugovaranju putem općih uvjeta ugovora pruža potrošačima potrebno pružiti i ostalim sudionicima obveznopravnih odnosa (poglavito malim i srednjim poduzetnicima), pa je ocijenjeno da se uređenje općih uvjeta ugovara uskladi s onima predviđenima Direktivom 93/13/EEZ.....Po dosadašnjem uređenju (članak 143. ZOO-a) bile su, suprotno Direktivi 93/13/EEZ i rješenjima u stranim pravnim poredcima, predviđene dvije pravne posljedice nepoštene odredbe općih uvjeta ugovora: ništetnost takve odredbe te poboynost takve odredbe. Odredbom članka 296. predlaže se, sukladno Direktivi 93/13/EEZ te njemačkom Građanskom zakoniku, ništetnost odredbe općih uvjeta ugovora kao jedina posljedica nepoštenosti takve odredbe. S druge strane, tom se odredbom, sukladno navedenim stranim uzorima, određuju kriteriji za ocjenu je li određena odredba općih uvjeta ugovora ništetna."

29. Opći uvjeti ugovora u smislu čl. 295. st. 1. ZOO-a su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva.

30. Kako je temeljem iskaza tužitelja utvrđeno da mu je od strane djelatnika banke na potpisivanje dan ugovor u unaprijed formuliranom obliku, pri čemu nije mogao utjecati niti pregovarati niti o jednoj ugovornoj odredbi, riječ je upravo o

standardnom ili unaprijed formuliranom ugovoru sklopljenom putem općih uvjeta i bez obzira što se ugovor ne poziva na konkretne opće uvjete banke tuženika.

31. Navedeno potvrđuju i odredbe čl. 6. ugovora o kreditu u kojem se navodi da korisnik kredita u cijelosti prihvaća sve naknadne izmjene visine kamatne stope (ugovorne i zatezne) sukladno izmjenama i dopunama Odluke o kamtnim stopama Banke, koje se smatraju sastavnim dijelom Ugovora, bez posebnog zaključivanja aneksa osnovnom Ugovoru, čl. 19. Ugovora u kojem je navedeno da ako nakon sklapanja Ugovora nastupe okolnosti koje otežavaju ispunjenje obveze jedne strane ilia ko se zbog njih ne može ostvariti svrha ugovora, ugovorne strane odriču se prava prigovora promjenjenih okolnosti, čl. 4. st. 6. u kojem je navedeno da je korisnik kredita izjavio da je sukladno važećim propisima upoznat s uvjetima kredita i efektivnom kamatnom stopom, te da mu je uručen obračun, što je suprotno s iskazom ranije zakonskog zastupnika tužitelja.

32. Stoga u situaciji poput ove koja je predmetom postupka i gdje tužitelj nije djelovao u svojstvu potrošača već novcem od kredita kupio traktor za obavljanje poslovne djelatnosti, navedeno isključuje primjenu pravila o zaštiti potrošača, ali je osigurana zaštita temeljem čl. 295. i 296. ZOO-a.

33. Kako su odredbe čl. 295. i 296. ZOO-a unesene u taj propis implementacijom te radi usklađivanja s Direktivom 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, to je i u slučaju poput ovoga bilo potrebno utvrditi da li je odredbama konkretnog ugovora, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzročena očigledna neravnopravnost u pravima i obvezama stranaka na štetu suugovaratelja sastavljачa ili je došlo do ugrožavanja postizanja svrhe sklopljenog ugovora. Prilikom ocjene ništetnosti potrebno je uzeti u obzir sve okolnosti prije i u vrijeme sklapanja ugovora, pravnu narav ugovora, vrstu robe ili usluge koja je objekt činidbe, ostale odredbe ugovora.

34. Odredba čl. 296. st. 1. ZOO-a utemeljena na implementaciji Direktive o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, polazi od stajališta da se korisnik kredita nalazi u slabijem položaju u odnosu na prodavatelja ili pružatelja usluga što se tiče pregovaračke snage i razine informacija.

35. Ovaj sud, prema utvrđenom činjeničnom stanju, utvrđuje da se u konkretnom slučaju radi o ugovoru koji je tuženik plasirao na tržištu svim korisnicima istovrsnih kredita, koji tužitelj nije mogao mijenjati niti utjecati jer je vrijedilo pravilo "uzmi ili ostavi".

36. Tuženik je kao prilog tužbi priložio izjavu zaposlenice tuženika da je ona educirala druge zaposlenike o načinu ugovaranja kredita u valuti švicarski franak te dala upute o prodaji navedenih proizvoda, a nije predložio saslušanje te osobe kao svjedoka.

37. U trgovačkim sporovima sud može tražiti da se dostave ovjerene izjave svjedoka umjesto iskaza pred sudom, ali ne može koristiti umjesto saslušanja svjedoka izjavu osobe koja nije predložena kao svjedok, jer se sadržaj takve izjave ne može provjeriti u postupku. Stoga sud sadržaj te izjave koristiti kao dokaz samo

kao ispravu, a ne kao i sadržaj iskaza svjedoka, radi utvrđenja činjenice o načinu postupanja tuženika kod sklapanja konkretnog ugovora, dakle radi.

38. Sud toj ispravi ne poklanja vjeru kad ne može provjeriti u postupku istinitost sadržaja iste, pogotovo zato što je tuženik odustao od saslušanja osobe Dragana Kumrića u fazi glavne rasprave, dakle nije bilo moguće utvrditi od kakvog je značenja djelovanje zaposlenice tuženika koja je navodno obučavala druge zaposlenike, na učinak sklapanja konkretnog ugovora, kad osoba koja je neposredno bila u kontaktu s tužiteljem u ime tuženika radi sklapanja ugovora, nije saslušana.

39. Tuženik je u odgovoru na tužbu predložio saslušanje Dragana Kumrića djelatnika tuženika u vrijeme sklapanja ugovora koji je navodno u ime tuženika komunicirao s tužiteljem.

40. Osoba s tim imenom i prezimenom saslušana u postupka je izjavio da nikad nije bio zaposlenik tuženika čemu sud poklanja vjeru, kad postoji i druga osoba s tim imenom i prezimenom za koju upravo iz potvrde MUP-a proizlazi da je jedno vrijeme i to upravo u vrijeme sklapanja ugovora imala prebivalište u Koški, koja je bila Općina koja je sufinancirala plaćanje kamata iz tog Ugovora.

41. Tuženik raspolaže OIB-ima svojih ranijih zaposlenika pa je neuobičajeno što je kod navođenja adrese svjedoka, naveo adresu osobe za koju je u postupku utvrđeno da nije bila zaposlenik tuženika, a nakon što je ta osoba saslušana, odustaje od prijedloga za saslušanje osobe za koju je vrlo vjerojatno da je bila upravo osoba, zaposlenik tuženika, povezan na neki način s predmetnim ugovorom.

42. Sud takvo procesno ponašanje tuženika cijeni kao pokušaj usmjeren na postizanje bolje procesne situacije tuženika u postupku.

43. Tuženik je odustao od tog dokaznog prijedloga u fazi glavne rasprave, kad je tužitelj već bio prekludiran s predlaganjem novih dokaza. Tužitelj nije u toj fazi postupka predložio saslušanje te osobe, ali i bez izvođenja tog dokaza, sud je mogao utvrditi činjenično stanje jer nije na tužitelju teret dokazivanja negativne činjenice, da tuženik nije ostavio mogućnost tužitelju da pregovara o uvjetima ugovora, da ga nije obavijestio o rizicima sklapanja ugovora s valutnom klauzulom u CHF primijenjenom kod obračuna rata isplate kredita, nego je na tuženiku teret dokazivanja onoga što tvrdi i bez obzira što tužitelj nije potrošač.

44. Sud je ocijenio provedene dokaze saslušanjem svjedoka i sadašnjeg direktora tužitelja te je iz tih dokaza i pisane dokumentacije te provedenog vještačenja mogao utvrditi činjenično stanje.

45. Sud zaključuje da je predmetni ugovor sklopljen na unaprijed formuliranom standardnom obrascu o kojima ugovorne strane nisu pregovarale pa tužitelj nije imao nikakvog utjecaja na njegov sadržaj, dok je istom pravnom poslu tužitelj pristupio s potpunim povjerenjem u tuženika, kao poslovnu banku.

46. Odredba čl. 296. st. 1. ZOO-a koja polazi od pitanja da li je takvim ugovaranjem suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzročena očigledna neravnopravnost u pravima i obvezama stranaka na štetu suugovaratelja sastavljača

ili je došlo do ugrožavanja postizanja svrhe sklopljenog ugovora, čak i ako su opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog tijela.

47. Navedena odredba sadrži zahtjev za provođenjem testa nepoštenosti, koji polazi od ispunjenja dva uvjeta. Prvi čini postojanje ugovornih odredaba o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a drugi da se radi o postupanju koje suprotno dobroj vjeri, uzrokuje očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu suugovaratelja sastavljača.

48. U odnosu na zahtjev dobre vjere, praksom Europskog suda je utvrđeno da nacionalni sudovi moraju s tim u vezi provjeriti je li pružatelj usluga, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovao s drugom stranom, mogao razumno očekivati da će potonji prihvatiti takvu odredbu slijedom pojedinačnih pregovora (presuda od 16. srpnja 2020., Caixabank i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 i C-259/19, t. 74.).

49. Glede postojanja znatne neravnoteže iz prakse Europskog suda (presuda od 16. ožujka 2023. u predmetu C-565/21 Caixabank SA protiv X, toč. 51.) proizlazi da se ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete, s druge strane.

50. Dakle, uzrokuje li se spornim ugovornim odredbama značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, ocjenjuje se ne samo kvantitativnom ocjenom odnosa iznosa kredita i iznosa ugovorene naknade, već i ocjenom da li bi neprihvaćanjem te odredbe od strane tužitelja, on bio ograničen u ostvarivanju svog prava (zahtjeva za kredit ili sadržaja ugovora o kreditu ili nametanjem neke druge dodatne obveze ili naknade).

51. Imajući u vidu da je tužitelj pri sklapanju ugovora bio ograničen uvjetima iz ponude banke, može se zaključiti da tuženik nije postupao u dobroj vjeri i da tužitelj nije imao objektivne mogućnosti niti za pregovaranje oko spornih odredbi o naknadama niti oko njenog neprihvaćanja, što je prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

51. Kako je u konkretnom slučaju utvrđeno da tužitelj nije mogao pregovarati o ugovornim odredbama koje su sadržane u predmetnom ugovoru, sadržanom u standardnom obrascu sastavljenom od strane banke, ugovorna odredba koja je uzrokovala znatnu ravnotežu u pravima i obvezama stranaka, jer je financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem utvrđeno da je tužitelj platio tuženiku veći iznos nego što se moglo pretpostaviti da takve ugovorne odredbe u ugovoru nije bilo, a to je upravo odredba o primjeni valutne klauzule u CHF na obračun rata kredita, slijedom čega je takva ugovorna odredbe utvrđena ništetnom.

52. Nije utvrđena ništetnom odredba čl. 4. toč. 4. za koju tužitelj traži utvrđenje ništetnosti ugovora jer iako je uvidom u tekst ugovora – čl. 6. utvrđeno da je tuženik u taj ugovor uvrstio odredbu prema kojoj tužitelj pristaje da se visina kamatne stope

može mijenjati sukladno Odlukama banke, u postupku je utvrđeno izjašnjenjem vještaka Andrije Ilakovac da iz dokumentacije koju je dostavio tuženik ne proizlazi da je tuženik samoinicijativno mijenjao kamatnu stopu po odlukama tuženik nego je ona ostala jednakom, da prema tome zbog primjene te odredbe nije došlo do narušavanja ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, pa je u tom dijelu tužbeni zahtjev odbijen. I vještak Mirna tot Nužda je utvrdila da nije dolazilo do promjene kamatne stope prema odlukama tuženika.

53. Iz provedenog dokaznog postupka proizlazi da je tužitelj s tuženikom pregovarao isključivo o sklapanju ponuđenog ugovora u skladu s njegovom kreditnom sposobnošću, koja je ovisila o visini anuiteta, pri čemu je anuitet ovisio o glavnici i ugovorenoj kamati, koja je bila najniža za švicarske franke. Dakle, tužitelj nije mogao mijenjati ugovorne odredbe, već samo ukoliko iste ne prihvaća odustati od sklapanja predloženog ugovora. Također, tuženik je propustio razjasniti tužitelju odredbu o valuti obveze, da je švicarski franak stabilna valuta za osobu koja kupuje tu valutu, ali primijenjen u valutnoj klauzuli može realno dovesti do situacije da kod moguće pojave ekonomske krize, dođe do situacije da rate kredita narastu, jer se ta valuta kupuje kako bi se spriječio utjecaj inflacije, to je činjenica koja je mora biti poznata tuženiku kao banki ali ne i drugoj ugovornoj strani koja nema financijska znanja pa čak i ako je poduzetnik. Očekuje se od poduzetnika veći stupanj pažnje kod sklapanja ugovora, ali se ne može očekivati od poduzetnika kojem treba traktor za obavljanje djelatnosti, dakle bavi se poljoprivredom, da bude stručak za financijska pitanja u mjeri da je potpuno informiran prije sklapanja ugovora o mogućem učinku valutne klauzule u CHF ako dođe do ekonomske krize. Od tuženika se kao stručnjaka očekuje takav stupanj znanja o rizicima i da o tome i o rizicima detaljno informira klijenta, bio on potrošač ili poduzetnik bez financijskih znanja. Iz provedenog dokaznog postupka proizlazi da tuženik to nije učinio pa je čak u unaprijed pripremljeni tekst ugovor stavio odredbu o odricanju od prava zbog promijenjenih okolnosti i da je informirao tužitelja, što međutim nije učinio, pa je ugovor rezultat grubog kršenja na strani tuženika načela savjesnosti i poštenja i odsustva ulaganja povećane pažnje. Tuženik samo osobu od koje se očekuje da je u pogledu znanja i iskustva izjednačena s tuženikom, npr. drugu banku nije trebao detaljno informirati o predloženim ugovornim odredbama, a svakog drugog potencijalnog korisnika kredita je trebao detaljno informirati i s njim pregovarati. Dakle, sud zaključuje da tuženik nije postupao u dobroj vjeri, odnosno nije dokazano da je tuženik informirao tužitelja u pregovorima o rizicima promjene tečaja švicarskog franka jer stvarnog pregovaranja i informiranja nije bilo.

54. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli u CHF /čl. 4. toč. 3. Ugovora kod primjene obračuna pojedinačnih rata dovodi do neravnoteže u pravima i obvezama kreditora i korisnika kredita jer omogućuje jednoj ugovornoj strani (u ovom slučaju banki, tj. predniku tuženika) da stekne korist iz okolnosti koje su unaprijed ugovorene, o kojima nije pregovarano, a koje dovode do promjene mjesečnih anuiteta u budućnosti. Jedno od osnovnih načela obveznog prava i samog ugovaranja predstavlja odredivost cijene, odnosno obveze po ugovoru, prema kojoj cijena proizvoda mora biti određena ili određiva, a u konkretnoj situaciji nije bila određiva obveza tužitelja po ugovoru jer je ovisila o nepredviđenoj okolnosti, pojavi eventualne ekonomske krize, čije posljedice je tuženik mogao kao profesionalac predvidjeti, pa iako nije mogao predvidjeti točan opseg povećanja rata iz kredita, mogao je sa sigurnošću predvidjeti da će u slučaju krize CHF rasti i informirati tužitelja da će to

imati i za posljedicu rast njegovih rata iz kredita. Nije dokazano da bi tuženik to učinio.

55. Svi dokumenti na koje se poziva tužitelj na okolnost radnji tuženika vezano za problem s valutnom klauzulom u CHF pa i izjašnjenja HNB-a, odnose se na razdoblje nakon sklapanja ugovora pa se ne može uračunavati tužitelju neznanje o istim.

56. Ustavni sud u svojim odlukama U-III-7002/2021, U-III-2558/2022, U-III-1359/2022 i dr. naveo da je tuženik pravni slijednik Slavonske banke d.d. a i nesporna je pasivna legitimacija tuženika.

57. S obzirom da je prednik tuženika i tuženik tijekom ugovornog razdoblja obračunavao i naplaćivao tužitelju dospjele anuitete temeljem ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, tužitelju pripada pravo od tuženika tražiti povrat preplaćenog u otplaćenom iznosu, na temelju odredbe članka 323. stavak 1. ZOO/05. Taj preplaćeni iznos, utvrđen je temeljem nalaza i mišljenja vještaka.

58. Tuženik je u obvezi platiti i zateznu kamatu na svaki preplaćeni iznos anuiteta od dana plaćanja, na temelju članka 1115. ZOO/05, jer se u ovom predmetu radi se o povratu onog što je tuženik stekao temeljem ništetne ugovorne odredbe, i to odredbe koju je sam tuženik unio u ugovor, koja je bila i opću uvjet tuženika za sklapanje ugovora pa je iz tog razloga tuženik nesavjestan stjecatelj, te je stoga temeljem navedene zakonske odredbe, dužan tužitelju platiti zateznu kamatu na svaki iznos preplate i to od dana plaćanja svakog pojedinog mjesečnog anuiteta u kojem je sadržan i iznos preplate.

59. Nije osnovan niti prijedlog tuženika da se provede vještačenje na okolnosti pretplate radi valutne klauzule uzimajući u obzir srednji tečaj banke na dan sklapanja ugovora o kreditu i naknadni rast srednjeg tečaja CHF banke na dan plaćanja pojedinog anuiteta i to tako da vještak prikaže ukupan iznos pretplate te iznos pretplate po pojedinim datumima od dana sklapanja Ugovora o kreditu preme iznosu kuna jer nije bilo konverzije kredita koja mogućnost za ovakav ugovor nije niti predviđena.

60. Nije utvrđena ništetnost odredbe o primjeni valutne klauzule na obračun prve dospjele rate nego ništetnost odredbe o promjeni rata vezano za odnos domaće valute prema tečaju švicarskog franka na dan isplate.

61. Stoga je bilo moguće obračunatu razliku na način kao je to vještak po nalogu suda i učinila.

62. Vještakinja Mirna Tot Nužda je u nalazu i mišljenju navela da je sačinila izračun prema zadatku vještačenja razlike na okolnost razlike u tečaju CHF. Navedena razlika nastala je zbog više plaćenog po kreditu zbog primjene tečaja CHF na dan otplate kredita u odnosu na tečaj CHF koji je bio na dan sklapanja Ugovora o kreditu. Tužitelj je prema nalazu i mišljenju vještaka više platio iznos na ime glavnice od 6.172,81 eura, a na ime redovnih kamata više je platio iznos od 398,29 eura, kao razliku tečaja za CHF kojeg je tuženik primjenjivao prilikom plaćanja svakog anuiteta

u kunama, naspram tečaja za CHF na dan sklapanja Ugovora o kreditu. Do navedenog iznosa vještakinja je došla tako da je početno ugovoreni anuitet po tečaju na dan sklapanja Ugovora o kreditu (mjesečni anuitet) oduzela od anuiteta po tečaju na dan plaćanja kredita. Vještakinja je uzela u obzir utvrđenje tečaja na dan isplate kredita od 4,753150 uvidom u tečajnu listu Slavonske banke d.d. koja se primjenjivala za razdoblje isplate kredita, te se izjasnila da je u otplatnom planu prikazan samo dio kamata koji je plaćao korisnik kredita, dakle tužitelj, a ne i onaj dio kamata koji je plaćala Općina Koška (str. 5 vještačkog nalaza).

63. Na nalaz i mišljenje prigovore je istaknuo samo tuženik, a kojima nije osporio matematički izračun vještaka, već su prigovori isključivo pravne naravi usmjereni na sam zadatak vještaku zbog čega je ovaj sud smatrao da nalaz i mišljenje vještaka nije potrebno nadopunjavati. Po ocjeni ovog suda nalaz i mišljenje vještaka je stručan, obrazložen i nepristran i sud ga je u cijelosti prihvatio.

64. Vezano uz negativne tečajne razlike na koje se poziva tuženik, valja istaći da je odredbom čl. 323. st. 1. ZOO-a propisano da u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana je dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

65. U odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-549/2023-4 od 18. prosinca 2023. prije čijeg donošenja je sud odlučivao u proširenom vijeću prema čl. 390. st. 2. ZPP izraženo je sljedeće pravno shvaćanje:

"U slučaju izostanka prigovora radi prebijanja ili materijalnopravnog prigovora prijeboja ili protutužbenog zahtjeva, u postupcima u kojima tužitelji potražuju isplatu preplaćenih mjesečnih iznosa po osnovi ništetnosti odredbe o CHF valutnoj klauzuli, sud nije ovlašten niti dužan umanjiti tužiteljevu tražbinu s tzv. potplaćenim iznosima, odnosno negativnim tečajnim razlikama koji se odnose na razdoblje kada je tečaj HRK – CHF bio manji od tečaja HRK – CHF na dan isplate kredita."

66. Kako tuženik nije stakao prigovor radi prijeboja niti protutužbu vezano za negativnu tečanu razliku, isti prigovor tuženika nije relevantan.

67. U svezi navedenog, po ocjeni ovog suda, primjenom odredbe članka 1111. (koji sadrži opće pravilo o stjecanju bez osnove) u svezi s člankom 1115. (koji određuje opseg vraćanja), Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15. – dalje: ZOO/05), tužitelju pripada pravo na povrat preplaćenih iznosa radi valutne klauzule.

67. Ovaj sud odbija prigovor zastare uz obrazloženje da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, u ovom slučaju jer se ne radi o potrošačkom ugovoru ne dolazi do prekida zastare, te da zastara počinje teći tek od pravomoćnosti sudske odluke donesene u ovom postupku jer nije navedeno niti dokazano da bi tužitelj utvrđenje ništetnosti ugovora tražio u kakvom drugom postupku.

68. U predmetu poput ovog valja poći od zauzetog pravnog shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda RH na sjednici održanoj 30. siječnja 2020. koje glasi, poslovni broj: GŽ-1353/2025-3:

" Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1.ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

69. Vrhovni sud od zauzetog stajališta nije odstupio te je isto potvrdio i shvaćanjem zauzetim na sjednici građanskog odjela održanoj 31. siječnja 2022. broj: Su-IV-33/2022-2.

70. Kako iz zauzetog pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske proizlazi da zastarni rok u postupku poput ovoga počinje teći tek od dana pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora pa kako je ista utvrđena ovom odlukom, to potraživanje tužitelja nije obuhvaćeno prigovorom zastare, slijedom čega istaknuti prigovor tuženika nije osnovan.

71. Sud smatra da se u ovom slučaju ne može primijeniti stav Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. zapisnika Su-4-222/04 od 5. ožujka 2004. prema kojem ugovorne strane iz ništavog Ugovora o zajmu u smislu odredbe čl. 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva, jer se ta praksa odnosi na ugovore koje su sklopile obje stranke koje nisu profesionalci za sklapanje ugovora o kreditu jer je utvrđeno da je tuženik kao profesionalac grubo povrijedio načelo savjesnosti i poštenja i načelo ulaganja potrebne pažnje kod sklapanja ugovora iz njegove djelatnosti, tuženik je bio nesavjestan.

72. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 13. prosinca 2016. koja se odnosi na nepokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom čl. 22. ZOO-a nije od neposrednog značenja za ovaj spor, jer tužitelj ne pokreće postupak zbog načelno primjene valutne klauzule u ugovoru, nego jer je ugovorom određeno da će isplata pojedinačnih anuiteta ovisiti o primjeni valutne klauzule na obračun pojedinačnih rata otplate kredita.

73. Ugovorna odredba čl. 4. kamatna stopa na odobreni kredit, prema odluci o visini aktivnih stopa Banke, zaračunava kamate u visini od 5,2 % (pet zarez dva posto) godišnje na iznos kredita iskazan u valuti od toga će korisnik kredita plaćati 4 % (četiri posto) kamate, a Općina Koška će subvencionirati 1,2 % (jedan zarez dva posto) kamate, koju sud nije utvrdio ništetnom nije bila razlogom za umanjenje obveze tuženika zbog sufinanciranja kamata od Općine jer se vještak izjasnila da se otplatni plan odnosi samo na obvezu tužitelja, ne i Općine, pa je tako provela i vještački nalaz. zbog kojeg je sud tužitelju dosudio po osnovu konačno postavljenog zahtjeva 100 % utuženog iznosa prema nalazu i mišljenju vještaka Mirne Tot Nužda.

74. dakle tužbeni zahtjev tužitelja kako je konačno postavljen na isplatu po podnesku od 2. ožujka 2025. je u cijelosti osnovan.

75. Sud nije usvojio prigovor tuženika da treba uzeti u obzir kod obračuna da je predmetni ugovor bio sufinanciran od strane treće osobe u pogledu kamata jer se

otplatni plan prema kojem je tužitelj vršio plaćanje odnosi samo na obvezu koju je preuzeo tužitelj, a ne i Općina.

76. Ovaj sud je informiran da je u tijeku postupak pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske povodom dopuštene revizije u predmetu broj: Revd-3552/2025 radi odgovora na pitanje koje je od značenja i za ovaj spor, a vezano za odluku Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u postupku poslovni broj: PŽ-931/2024-4 od 25. veljače 2025. kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Osijeku, Stalne službe u Slavanskom Brodu, poslovni broj: P-230/202 od 4. siječnja 2024. u kojoj je odbijen tužbeni zahtjev, u činjenično i pravno sličnom sporu radi utvrđenja ništetnosti odredbe o primjeni valutne klauzule u CHF na izračun rata otplate kredita namjenskog danog za kupnju poljoprivredne mehanizacije po tipskom ugovoru kao u ovom predmetu.

77. Ovaj sud je također informiran da su u tijeku i revizijski postupci vezano za dvije presude Županijskog suda u Zagrebu u kojima je pravomoćno je utvrđena ništetnost valutne klauzule CHF za poslovne kredite u kojima su tužitelji bili obrtnici. To su presude poslovni broj: GŽ-3164/2023 i poslovni broj: GŽ-1353/2025. U tim revizijskim predmetima će Vrhovni sud Republike Hrvatske ujednačiti pravna shvaćanja.

78. Konačno je za obračun troškova mjerodavan V.P.S. u iznosu prema konačno postavljenom zahtjevu na isplatu, prema podnesku tužitelja od 2. ožujka 2026. u kojem podnesku tužitelj zamjenjujući manifestacijski zahtjev konačno postavlja zahtjev na isplatu iznosa od 6.571,10 eura sa pripadajućim zateznim kamata od plaćanja pojedinih anuiteta.

79. Tuženik se protivio smanjenju tužbenog zahtjeva, ali njegovo protivljenje je nedopušteno jer je raniji zahtjev bio postavljen kao manifestacijski zahtjev.

80. Na brojčanu procjenu visine dosuđenih troškova nisu utjecali uspjesi stranaka u odnosu na utvrđenje ništetnosti ugovora jer je utvrđen tužiteljev neuspjeh s tužbenim zahtjevom na utvrđenje odredbe čl. 4. toč. 4. Ugovora i uspjeh s utvrđenjem ništetnosti dijela odredbe čl. 4. toč. 3. Ugovora.

81. Sud je usvojio zahtjev za isplatu u iznosu od 6.571,10 eura, s pripadajućim kamatama, pa je tužitelj uspio u sporu u odnosu 100 % u odnosu na zahtjev za isplatom.

82. Na temelju čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023, 146/2025; dalje - ZPP-a) i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN 138/23, 107/2025; dalje - OTH) tuženik je u obvezi tužitelju naknaditi troškove postupka tužitelju.

83. Tužitelju su prema V.P.S.-u glavnog zahtjeva od 6.571,10 eura, a koji je uspio u sporu djelomično s tim zahtjevom, dosuđeni slijedeći troškovi koji su bili nužni za postupak po čl. 154. st. ZPP-a u svezi s čl. 155. st. 1. ZPP-a, a koje je tužitelj po čl. 164. st. 1. ZPP-a određeno zatražio:

- trošak tužbe i to jedne tužbe iako je podnio dvije tužbu u iznosu od 200,00 eura po tbr. 7. t. 1. OTH-a, a 1 bod je 2,00 eura jer podnošenje dviju tužbi nije bilo nužno (čl. 155. st. 1. ZPP-a);
 - trošak sastava jednog podneska kojim je specificirao tužbeni zahtjev nakon provedenog vještačenja (podnesak od 2. ožujka 2025.) jer je taj podnesak bio potreban obzirom da je tužitelj bio obvezan zamijeniti manifestacijski zahtjev konačno postavljenog tužbenog zahtjeva, a iznos je priznat po tbr. 8. toč. 4. u iznosu od 50,00 eura jer to nije obrazloženi podnesak;
 - za pristup na jedno pripremno ročište dana 8. veljače 2024. na kojem je raspravljano o glavnoj stvari po 200,00 eura po tbr. 8. t. 1. OTH-a jer je na istima raspravljano i o glavnoj stvari;
 - za pristup na ročišta za glavnu raspravu: dana 11. ožujka 2024., 9. lipnja 2025., 23. listopada 2025. i 20. ožujka 2026., za svako od ročišta po 200,00 eura po tbr. 8. t. 1. OTH-a jer je na istima raspravljano i o glavnoj stvari, odnosno provedeni su dokazi;
 - na dosuđene troškove priznat je PDV-25 % po tbr. 42. OTH-a;
- tako da su osnovani troškovi tužitelja 1.562,5 eura x 98,6 %, što se odnosi na trošak zastupanja i PDV-a uz uvećanje za 400,00 eura troška vještačenja.

84. Sud tužitelju nije priznao trošak pristojbi jer ih nije izričito zatražio po čl. 164. ZPP-a nego traži pristojbu po određenju suda.

85. Sud tužitelju nije priznao trošak podneska kojim traži spajanje postupka od 15. studenog 2025. jer tužitelj mogao podnijeti samo jednu tužbu (čl. 155. st. 1. ZPP-a) pa to nije bila nužno potrebna radnja da je tužitelj postupao sukladno načelu ekonomičnosti.

86. Ukupno je tužitelju stoga priznato 1.962,05 eura na ime troškova zastupanja.

87. Tužitelju nije priznat trošak pristupa punomoćnika na ročište dana 19. studenog 2024. koje ročište je odgođeno krivnjom tužitelja, jer je tužitelj prekasno poslao podneska, pa nije moguće tužitelju priznati trošak tog ročišta, nego se trošak tog ročišta u iznosu od 50,00 eura priznaje po čl. 156. st. 1. i 3. tuženiku uz uvećanje za PDV, što je 62,50 eura. Tužnik je odbijen s viškom postavljenom tužbenog zahtjeva jer je ukupno po osnovi troškova postupka tražio iznos od 6.062,50 eura.

88. Izvršen je prijeboj tražbine tužitelja i tuženika s osnova dosuđenih troškova postupka, iz kojeg razloga je sud tužitelju priznao 1.900,00 eura s osnova naknade troškova postupka, nakon što je oduzet iznos s kojim mu je prebijena tražbina tuženika po osnovi troškova postupka u iznosu od 62,50 eura.

89. Sud tužitelju nije priznao putne troškove punomoćnika dolaska na ročište u Slavenskom Brodu jer je mogao angažirati zamjenu po čl. 155. st. 1. ZPP-a, a trošak pristupa na ročište za objavu presude nije mu priznat jer na to ročište nije pristupio punomoćnik tužitelja.

90. Sud je tužitelju priznao 400,00 eura koliki je bio trošak vještaka Mirne Tot-Nužda iako je tužitelj platio predujam u iznosu od 800,00 eura jer vještak Andrija Ilakovac nije proveo vještačenje nakon što je primio dokumentaciju iz koje proizlazi da tuženik nije svojim odlukama samoinicijativno mijenjao iznos kamatne stope nego

je kamatna stopa ostala ista. Vještak Andrija Ilakovac nije podnio nikakav zahtjev za naknadu nagradu, odnosno naknadom troškova, pa će tužitelju biti vraćen iznos od 400,00 eura nepotrošenog predujma za vještačenje.

91. Tužitelj je ukupno određeno zatražio trošak u iznosu 3.508,30 eura, priznato mu je neovisno o kasnijem prijeboju 1.962,05 eura, pa je odbijen sa zahtjevom za iznos od 1.567,70 eura.

92. Tužitelj je tražio kamate na zatraženi parnični trošak pa su mu iste dosuđene po čl. 151. stavak 3. ZPP-a u svezi sa čl. 164. st. ZPP-a.

93. Zatezne kamate na iznos troška su dosuđene po općoj kamatnoj stopi sukladno čl. 29. stavak 1. i 2. ZOO-a jer se radi o tražbini s osnova stjecanja bez osnove.

94. Stoga je odlučeno kao u izreci.

U Slavonskom Brodu 30. travnja 2026.

Sutkinja:
Daniela Martini Maoduš

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nezadovoljna strana ima pravo žalbe u roku od 15 (petnaest) dana od dana dostave odluke, a smatra se da je dostava izvršena danom objave presude. Žalba se predaje putem ovog suda za Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DNA: objaviti radi dostave strankama putem e-Oglasne ploče

Rj: spis kal. 25 dana

Broj zapisa: **9-30887-64e4f**

Kontrolni broj: **02765-42ef9-6a270**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DANIELA MARTINI-MAODUŠ, L=OSIJEK, O=TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.